

TË DIELAVE NË QYTETIN TIM

ADEM ZAPLLUZHA

TË DIELAVE NË QYTETIN TIM

Redaktor:
Avdyl Sulaj

Recensent:
Mazllum Baraliu

Lektor:
Veli Veliu

Ballina:
Vesel Xhaferi - Çeliku

TË DIELAVE NË QYTETIN TIM

ADEM ZAPLLUZHHA

TË DIELAVE NË QYTETIN TIM

“TREND”
2016

POEZI ME FUGURSHMËRI BEFASUESE DHE FUNKCIONALE

Udhëtimi në universin e magjishëm të letërsisë e të artit kërkon vënien në lëvizje, me motorin e frymëzimit hyjnor, të të gjithë botës shpirtërore të krijuesit: përjetimin e perceptimeve të realitetit, ndërthurjen e ndjenjave e të emocioneve me intuitën e meditimin, fluturimin me krahët e fantazisë deri te yjet e galaktikat; shkëputjen prej realitetit të përditshëm, abstraktimin e trillimin imagjinar të tipave, figurave e të realiteteve të reja, duke flijuar shpesh qetësinë, gjumin dhe të mirat jetësore. Ky udhëtim i mundimshëm që në pikënisje është dhe aventurë. Mjaft poetë e prozatorë dështojnë shpejt. Disa lodhen e mbeten në mes të rrugës. Disa të tjerë vijnë kërkimin për të jetësuar ëndrrat e idealet e tyre letrare e artistike.

Poeti Adem Zaplluzha ka 58 vjet që ecën përpara në këtë udhë. Ka 58 vjet që ka paralajmëruar lexuesit për këtë rrugëtim me poezinë e tij të parë për fëmijë, të botuar në revistën *Pionieri*, Prishtinë, 1957. Dhe tash libri *Të dielave në qyteti tim*, që lexuesi merr në dorë, është guri i 123-të i kilometrazhit të tij në këtë rrugëtim të gjatë. Kësisoj, ky autor arrin rekordin, arrin numrin më të lartë të botimit të librave në gjuhën shqipe.

Duke shfletuar këtë libër, lexuesi përjeton kënaqësi të thellë estetike. Kjo, në radhë të parë, falë tropeve e figurave të gjetura me fantazi krijuese, të përdorura me mjeshtëri. Poeti i ka ndërthurur bukur e natyrshëm ato në tema e motive të ndryshme, duke arritur t'i japë lexuesit imazhe, refleksione e portrete të gjalla nga bota e tij shpirtërore, mjediset shoqërore dhe kombëtare ku jeton, natyra e atdheu.

Këso dore, vjershat e këtij vëllimi, në vështirësi të parë abstrakte, madje disa sosh dhe të zakonshme, përftojnë lëndë poetike, marrin jetë e konkretësi, marrin kontekst të gjerë, shpesh me theksa dhe nota universale.

Ndryshimet dhe zhvillimet demografike në botën shqiptare dhjetëvjeçarët e fundit janë shoqëruar dhe me dukuri të dhimbshme: braktisjen e vendbanimeve fshatare nga banorët e tyre e largimin në qytete apo në shtete të tjera. Kjo dukuri trazon thellë shpirtin e poetit Zaplluzha, e bën atë të meditojë, të reflektojë e ta përshkruajë poetikisht:

**Nëpër qoshet e një shtëpie boshe/ Nuk dëgjohen
më zëzëllima fëmijësh/ Ka kohë që janë braktisur
pragjet/ Nga kjo shtëpi ikën diku njerëzit/ Ikën
edhe kanjushat/ Era i mbylli portat e bardha/ I
mbylli me dry të heshtjes/ Njeriu i fundit që
banonte këtu/ Para disa ditëve/ Te varret e qytetit
gjeti një adresë të re (Asnjë flutur e humbur).**

Me ndjeshmëri të lartë njerëzore dhe estetike shfaqet autori ndaj kultit të nënës, e cila për çdo njeri është hyjneshtë tokësore. Ajo edhe në botën tjetër ka fuqi, ndikim e pushtet të magjishëm për poetin:

Dora e jote si krah fluturë

Në ballin tim

Sa herë që më zë ofshama

Ti zbret nga qielli

Dhe m'i lehtëson dhembjet (Preke zjarrin e mallit tim).

Nënën ai e portretizon dhe si mëkuese të dashurisë për lirinë e atdheut në kohët e errëta e të acarta të pushtimit serbo-sllav. Ato“endnin nëpër ëndrrat e tyre/ Një pëlhurë prej shprese/ Që mos t'i zërë peng acari/ Lastarët e lirisë (**Nënat këtu nuk kanë lot**).

Por për poetin Adem Zaplluzha, drama kombëtare shqiptare shkroi kapituj tronditës edhe në shekullin e njëzetë, sidomos në Kosovë:

Pa mëshirë troket ky korb i natës së zezë/ Njëqind vjet dëgjohen trokitjet/ Në shpirtin e lënduar të atdheut (**Nuk guxoj t'i hap**). Dhe, me gjithë fitoren e pavarësisë nga Kosova, poeti vë në pah se rreziku i shovinizmave fqinje ende s'ka marrë fund:

**Acari ende pret pas një shkurre
Për ta befasuar prenë
E dimrat e Ballkanit kafshojnë njëri-tjetrin (Nga
syri i verdhë i hënës).**

Apo:

**Atje te sukat e blerta
Presin lukunitë e tërbuara**

Fëmijëria mbetet motiv mjaft i pëlqyer dhe mbresëlënës edhe për poetin A. Zaplluzha. Nëpërmjet pak vargjeve, ai sjell imazhin e jetuar të saj të trishtë e të mjerë si rrjedhojë e varfërisë së kohës:

**Mbi një mullar të kalbur sane
Për çdo menatë
Na zgjonte nga ëndrrat tona
Zëri i trishtueshëm i skamjes.**

Ndërkaq në atë sfond ai poetizon, me simbolin e gjelbërimit, dhe jetën e romantikën e saj:

**Mes këtyre murishtave të rrënuara
Rritej një bar i gjelbër
I cili ngjante
Me koralet e fëmijërisë
Që mbështilleshin për belin e hënës**

(Bisedonin pleqtë e kërrusur).

Në vjershën **“Nëpër rrugët e Prishtinës”**, syri i poetit ka rrokur një dukuri trishtuese shoqërore që bie në sy në shoqërinë shqiptare të sotme: individualizmin dhe indiferentizmin e skajshëm:

**Nëpër rrugët e zbrazëta të Prishtinës
Njerëzit ngjajnë me hijet që s’janë hije
Askush me askënd nuk bisedon
Secili nën kapelë e fsheh kokën e vet
Ose vetëm kapelat e shqyera bredhin rrugëve**

Këtë mund ta vëresh dhe në Tiranë e në qytete të tjera shqiptare, çka vjen si reagim ndaj kolektivizmit të skajshëm socialist të kohës së perënduar, por dhe nga mungesa e konsolidimit dhe zhvillimit të shëndetshëm të rendit të ri demokratik. Ndaj **“Sterra këtu nëpër çdo skutë/ I lëshon vezët e dyshimta të korbave”**.

Për kriminalitetin ndër shqiptarët, populli ka krijuar një fjalë të përbërë: *vëllavrasje*. Një fjalë kuptimplote dhe mbresëlënëse, sepse të gjithë shqiptarët jemi vëllezër të një gjaku. Autorët prej Kosove kanë krijuar një traditë të çmuar në krijimtarinë letrare me këtë temë. Kujtojmë romanin **“Gjarpërinjtë e gjakut”** të Adem Demaçit me kumtin lapidar:

**Jo atyre që janë trima, me shtri dorën e krimit.
Po atyre që janë trima, me shtri dorën e pajtimit.**

Këtë temë, mjerisht edhe sot plagë shoqërore dramatike ndër shqiptarët, poeti e shtjellon bukur, me një kumt mjaft emancipues dhe emocionues në vjershën

As për hasmin tim:

**Bëni çfarë të doni me mua/ Pasha një Zot/
Pasha këtë tokë e qiell/ Për vëlla/ Nuk kam kobure
dot/ Bëni çfarë të doni me ashtin tim/ Hidhjani
cerberëve/ Në secilën arenë.../ Për vëlla pushkë
nuk kam/ Më përbuzni deri në asgjësim/ Por... s'do
të kem kurrë urrejtje/ As për hasmin tim**

Vjershat e këtij vëllimi janë ndarë në tre cikle:

- * Ikja e zogjve ndodhi edhe sivjet.
- * Të dielave në qytetin tim.
- * I ngjan një loje pagane.

Ato janë endur me një stil të thjeshtë e lirizëm të këndshëm, me frymëzim e ndjenjë nga autori, janë estetizuar me metafora të bukura, që krijojnë befasi në kuadrin e vjershave që vendosen. Kështu, për të ndryshuar atmosferën disi të zyrtë të natës dhe për ta bërë atë romantike e tërheqëse, Ademi gjen vargjet:

**Një hënë e dashuruar
I kreh flokët e mjegullave.**

Apo më tej:

Flenë drurët në kopsht
Portreti i mjegullave sonte përkundet
Nën pjergullën e vjetër

Një punë të përgëzueshme ka bërë autori me gjuhën, duke gjetur një fjalor të larmishëm poetik me fjalë burimore shqipe, duke përdorur një sintaksë të çlirët e të kristaltë, çka i bëjnë tërheqës leximin dhe perceptimin estetik të teksteve.

Avdyl Sulaj, poet, studiues, publicist
Qyteti “Bajram Curri”, 16 shkurt 2015

Ikja e zogjve ndodhi edhe sivjet

Cikli i parë

BISEDONIN PLEQTË E KËRRUSUR

Shtëpia ime dhe ëndrrat e mia
Ishin të gjalla dikur këtu
Njëra qëndronte krenare si rrapet
Kurse të tjerat
Ndryshonin përherë me ardhjen e shirave

Mes këtyre murishtave të rrënuara
Rritej një bar i gjelbër
I cili ngjante
Me koralet e fëmijërisë

Pakëz më tutje
Mbi një mullar të kalbur sane
Për çdo menatë
Na zgjonte nga ëndrrat tona
Zëri i trishtueshëm i skamjes

Ju thashë edhe më parë
Se dikur isha unë këtu me ëndrrat e mia
Dhe shtëpia ime ku në pragun e saj
Bisedonin pleqtë e kërrusur
Dhe i shkundnin mollët
Në kopshtin e një pritjeje të madhe

KËSHTU KUR ISHTE DIMRI I ZI

Tani nga kjo perspektivë
E zogut të verbër
Shikoj lashtësinë e këtyre muranave
Shoh se si përdridhen hijet konvekse
Përdridhen mbi syprinën e lotit të turbullt

Një këndes që kurrë nuk e ndal këngën
I njeh o sa mirë i njeh
Trarët e çatisë
Të cilët akoma i thajnë
Këmishët e dhembjes së heshtur
Dhe bisedojnë me lejlekët e verdhë

Netët këtu në këtë fshat të humbur
I ngjanin netëve të Bartolomeut
Për çdo natë
Vjen sterra e padukshme dhe leh nën çati
Ku më vonë zhduket një njeri i fisëm

Kështu kur ishte këtu dimri i zi
I vitit 1956
Ungjin tim e përpiu nata e sertë
Dhe kurrë më nuk e pamë
As nuk e dëgjuam qeshjen e tij gurgulluese

MBI NJË KEP TË VETMUAR

Atë ditë pata një kokë dhembje
Në retinën e syrit të majtë
Çuditërisht
E përjetoja përmbytjen e dritës

Asnjë anije e humbur mbrëmë
Nuk u kthye në mol
Një kohë të gjatë fanari i vjetër
Bisedoi me gratë e peshkatarëve

Binte edhe një shi me sqotë
Në shpirtin e dallgëve zgjohej
Si makthi
Zëri i përmbytur i këndesit
Zgjohej trishtimi mëngjesit të plagosur

Shumë kohë para agullimës
U larguan anijet
Në shpirtin e një guacë të verbër
Këndonte deti i kujtimeve

Po ikin edhe anijet e fundit të shpresës
Mbi një kep të vetmuar
Bunaca si një foshnje e braktisur
Qante fatet e përmbytura të marinarëve

ASKUSH NUK PATI KOHË

Më befason kjo dritë e zverdhur
Lulet nuk po çelin sivjet
Ana e errët e diellit
Po i përngjan mjellmës së sëmure
Dhe po duket si një mashtrim pamor

Sa bëmë rrugë të gjatë
Derisa mbërrimë afër kujtesës
Hëna qëndronte e zhveshur
Në majat e kallinjve
Digjeshin kallamishtet
Digjej edhe zymtësia e një dite të lodhur

Askush nuk pat kohë për të humbur
Secili njeri doli nga lëkura e vet
Një hardhucë lëkurë zhubravitur
Lëpinte pikëllimin e gurit
Lëpinte etjen e murrme

Te varret e qytetit
Era i ledhatonte përmendoret e mermerta
Një kambanë e vjetër
Dhe e ndryshkur
Me mija vjet
S'pushon së buzëqeshuri me zërin e lotit

KURSE SHIU IDHNAK TROKET

Nëse i lëndojmë degët e lëmekura
Rrënjët i zhveshin këmishët
Vrapojnë të pakontrolluar rrugëve
Nëpër çatitë e dyshimta
Ngjajnë me somnambulët

Po ashtu edhe njerëzit
Nuk i ngjajnë më njëri - tjetrit
Nëpër sokakët e kalldrëmta
S'pushojnë piskamat e pragjeve
S'pushojnë as ulërimat e shthurura

Era kontrollon frymëmarrjen e kallamishteve
Nëpër oborret e braktisura
I dëgjojmë thirrmat e mullarëve
I dëgjojmë edhe zërat e nëntokës
Ata zëra të shurdhëta të ndërgjegjes

Kurse shiu idhnak troket
Troket si i çmendur nëpër raftet e librave
Të çarat e mureve zgjohen nga kllapia
Zgjohen dhe këndojnë baladat
E një kohe të përmytjeve

U DËGJUAN EDHE LEHJET E YJEVE

Në këtë mal zërash
Ku përplasen
Çmendurisht përplasen kohët
E të gjitha kohërave
Unë e mbolla gurin e murrmë
E mbolla sinorin e atdheut tim

Dolën në bejleg kuçedrat e bardha
Dhe ato fut të zeza
Ishte koha e megjullave
Një njeri i panjohur herë e mbante kryqin
E herë kryqi e mbante atë njeri

U dëgjuan edhe lehjet e yjeve
S'pushonin as mjaullimat e maceve
Një dru i trishtuar si njeriu
U binte kambanave të pikëllimit
Si stërkala shiu
Era trokite nëpër xhama

Dikur vonë shumë vonë
Kur zunë të mejnë zërat e varreve
Një hije e verdhë si dylli
Me hapa të lehta kalonte rrugicave
Kalonte si somnambul
Nëpër shpirtin e mermertë të Dardanisë

DEGËT E PEMËS SË EGËR TROKASIN

Nga zëri yt
Si nga parzma e nëntokës
Ndjej thirrjet e lashta të gjyshërve

Lastarët e pemës së egër trokasin
Si nga thellësitë e nëntokës trokasin
Në dritaret e mia

Nuk guxoj t'i hap
Dritaret e mendjes së shthurur
Por s'guxoj as t'i dëgjoj këto rrapëllima

Më tregoni o njerëz të mirë si të veproj
Më afër se vdekjen
Kurrë nuk e kam pas as shpresën

Pa mëshirë troket ky korb i natës së zezë
Njëqind vjet dëgjohen trokitjet
Në shpirtin e lënduar të atdheut

PËRPOS LEHJES SË GJETHEVE

Ky mal i dendur halor
Po i ndez të gjitha dritat e shkyçura
Mbi maja plepash bryma ishte e verdhë
I ngjante sëmundjes së lëkurës

Asgjë s'shihej as s'dëgjohej
Përpos lehjes së gjetheve
Ulërimë shpirtrash te shkëmbi
Që kurrë nuk iu shëruan plagët

Nuset e veja dolën në bejleg
Dolën me shamia të bardha
Pa pikë loti nën qerpikët drapër
Për atdhe nuk i vajtuan trimat

Ky mal i dendur halor
Po i shëlbbon shpirtrat e engjëjve
Nga gjethet e njoma pikon uji i bekuar
Galdojnë mermerët e kuq të Kosovës

Sonte ishte një natë me trajtë dashurie
Sa që u çmendën lumenjtë
Krejtësisht u çmendën
Kokat e çmendura të Ballkanit të trazuar

NËNAT KËTU NUK KANË LOT

Sa herë që rrotullohen zaret në rulet
Në këto male të trazuara
Zgjohen zanat e përgjumura
Zgjohen nga baladat e vjetra
Dhe u prijnë djemurisë

Nënat këtu nuk kanë lot
Përveç bekimit
Nuk i njohin uratat e tjera
Mëngjeseve herët
Ato zgjohen tok me gjethet e njoma

Nënat ah bijat e këtij trualli
Sa herë që u dukej larg Itaka
Ato endnin nëpër ëndrrat e tyre
Një pëlhurë prej shprese
Që mos t'i zërë peng acari
Lastarët e lirisë

Në çdo cep të kësaj toke
I kemi mbjellë drurët
Dhe varret
Që mos ta ndjejnë fëmijët tanë
Asnjëherë vetminë në zemër

NËSE MË LEJON I DASHURI ATDHE

Ndonjëherë vetë koha na mëson
Se si duhet të vdesim
Duhet të vdesim në atë mënyrë
Saqë vdekja të na duket si lindja

Vdesin edhe drurët nëpër male
Që ne të mësojmë
Se si duhet vdekur burrërisht
Kur na fton atdheu

Ndonjëherë është aq thjesht të vdesësh
Sa që lindja të duket si një mashtrim pamor
Atdheu i ka sytë e kristaltë
Fare qartë i dallon vdekjet e njerëzve

Atdheu im dashuria ime e parë
Do flijoja çdo gjë para teje
Do i vë edhe sytë e mi mbi altar e flijimit
Nëse më lejon Ti i dashuri atdhe

VERIU HYRI DHE DOLI NGA ËNDRRA

Kur u zgjova
Kuptova se ishte ankth
Pas shpine dëgjohen pasthirrat
Era lozonjare
I krihte flokët e shprishura të gjetheve

Kështu duken netët pa gjumë në Kosovë
Atje te sukat e blerta
Presin lukunitë e tërbuara
Këndej lumit përgjumen gjethet
Përrenjtë si zë më gjumi

Një ditë e pyeta erën
Pyeta për serenatat e drurëve
Asnjë qukapik
Nuk kishte fjetur mbrëmë
Gjethet e fishkura loznin
Çmendurisht loznin me trajtat e degëve

Mes rrënjëve dhe zverdhimit të kallamishtes
Nuk kishte mbetur më
Asnjë tregim për etjen e lumit
Veriu hyri dhe doli nga ëndrra
Doli me shpresa të lagura

QENKAN SHTERUR BURIMET E FJALËVE

Mes meje dhe kësaj nate të verbët
Këlthasin disa lloje zërash
Deri në skajshmëri
Dëgjohen këlthitjet e dhembjes
Era belbëzon për vdekjen e degëve

Shiu i lodhur për herë të parë
Ofshan si zogjtë e plagosur nga rrufetë
Ofshan si i sëmuri i Bosforit
Nata troket nëpër xhamat e kujtesës
Me zërin e saj të shthurur troket edhe era

Si në ndonjë përrallë të lashtë
Gjethet sodisin hapësirën e paanë
Në një arenë pagane
Dëgjohen zërat e gladiatorëve
Nga mermerët e kuq fluturojnë mëllenjat

Grumbuj zogjsh nëpër qiellin e plagosur
Nuk i ndalin fluturimet e dyshimta
Krakëllimat e sorrave shurdhojnë qiellin
Asnjë zë më nuk vjen me shirat
Qenkan shterur burimet e fjalëve

NJË SARKOFAG I VJETËR

Mes kolonadave të mermerta
Koloviten hijet e murrme
Një sarkofag i vjetër
Si një mbret i dështuar
Parakalon me pelerinë të zezë

Kori shurdhues i bretkosave
Këndon himnin e dashurisë
Nëpër rrugë kalojnë njerëz të frikësuar
Secili prej tyre fshihet
Pas ëndrrave që kurrë nuk i panë

Nëpër moçalishte sërish dëgjohet
I njëjtin kor i bezdisshëm
Këndon edhe era këngën e saj të preferuar
Një zog i verbër në një degë të thyer
I reciton psalmet tani më të harruara

Kolliten edhe varret e fundosura
Nga gurmazi i drurëve
Buçitjet e zërave s'pushojnë
Nëpër të çarat e mureve të lagshta
Kanë zënë vend milingonat e kuqe
Veriu i bluan nofullat e acarit

ISHTE KOHA E TË VJELAVE

Ishte koha e të vjelave
Si zakonisht
Ne u pamë atë ditë
Mes pjergullave të bardha
Vjeshta këndonte psalmin e saj

Nën hijet e hardhive të llojlojshme
Fshihet shartimi i pemëve të egra
Rrushi më ishte pjekur
Si stina e vonuar dhe e lodhur
Afrohej mbrëmja e asaj nate

Të thashë se ne u pamë atë ditë
Më duket se ende nuk ishte pjekur rrushi
Kurse nën përparësen e ditës
Ti e fshehe fytyrën
Harrove se gjithmonë ishe e padukshme

Ishte koha e të vjelave
Dhe ajo kohë tjetër e ikjeve
Ti i lëshove disa lastarë mes ëndrrave tona
Dhe rastësisht mbiu ky tregim
Që nuk ngjan më me të vërtetën

ETJA ISHTE AQ E PADURUESHME

Kur u pamë për herë të fundit
Nata ishte e dehur
Të kërkova në fund të gotës
Syri yt i kristaltë
Dridhej si një zog i trembur

Asgjë s'kishte mbetur mes nesh
Ishin shterë lumenjtë e botës
Një kaktus i verbër
Qante si deveja në oazë
Qante edhe oaza pa pikë loti

Zhuri i vetmuar u fsheh
Në syrin e erës
Etja ishte aq e padurueshme
Sa që dëgjohej një britmë e madhe
Që shpërthente nga rropullitë e nëntokës

ME KËTË DIMËR TË GJATË

Nuk di sa vjet udhë më duhet
Për të mbërri deri te ëndrra e jote
Mbrëmë isha në një tjetër kohë
Koha e cila
Nuk i përngjan asnjë ëndrre

Trokita si i çmendur trokita
Nëpër portat e deteve
Asnjë anije e përmbytur
Nuk doli në mol
Ishte një kohë e trishtë
E përmbytjes së dallgëve

Atë ditë nuk erdhën shirat
Thashë se ishte një kohë tjetër
As me të reshura të bollshme
As me thatësi
Koha asnjëse e zogjve të ikur

Vetëm dritaret ishin të hapura
Kot trokita nëpër dyer
Nga kulmet pikonin kallkanët
Acari i kafshonte lisat e njomë
Me këtë dimër të gjatë
Athua mund të përballen zogjtë
Prishtinë, 24 dhjetor 2014

KJO FASADË E BARDHË

Mëngjeseve herët
Një hije vjen në formë të një gruaje
Përtej mureve të dhomës
Me ngashërim qajnë drurët

Shtreza i lyen portat e jashtme
Kjo fasadë e bardhë
Ngjanë me qivurin ngjyrë arre
Që rri mbështetur për plepin e lagjes

Nëpër rrugicat e ngushta
Bërtasin shitësit e drurëve
Mbase janë shenjat e para
Se dimrin e kemi në prag të shtëpisë

Po largohen edhe lejlekët e fundit
Nga grykat e thepisura të maleve
Prej kullotave kthehen delet e bardha
Thonë se dimri sivjet do vij me ashpërsi

PEMËT MË NUK PO ÇELIN LULE

Heshtni nuk është koha
Për trazimin e varreve
Ky gur i murrmë
Mbi njëqind vjet
Nuk bëzani asnjëherë këndeje pari

Ne heshtëm edhe atëherë.
Kur na e dhunuan kryqin
Deri kur më do të zgjas kjo heshtje
Nuk di kujt po i përngjajmë
Por gurët e lagjes kanë zënë të lazdohen

Pemët më nuk po çelin lule
Siç çelnin në kohërat e lashta
As zëri i shurdhët i kambanës
S'dëgjohet të dielave
Po mejnë edhe krakëllimat e zogjve

Mbrëmë frynte një erë e çmendur
I shkulte çatitë e gjetheve
Një varkë e vetmuar pranë molit
Prite me padurim mëngjesin
T'i përkundi trishtimet e dallgëve

IKJA E ZOGJVE NDODHI EDHE SIVJET

Erdhën e trokitën në xhamat e kujtesës
Dhe ikën hijet e zeza
Kush ishin ata
Që na e ngacmuan gjumin

Një lumë i çmendur
Sa ora i shembi muret
Në brendinë e guaskave qanin brigjet
Era i gërryente lëvoret e lisave

Asnjë zë njeriu nuk dëgjohej mbrëmë
Kishin heshtur zërat e zogjve
Vetëm një korb i zi nate
Krakëllinte tok me mjegullat

Një hije e padukshme
Flinte te gardhishtet e moçme
Sterra më nuk kishte vend në atë fushë
Doli sheshazi nga bejlegu i fshehur

Ikjet e zogjve ndodhën edhe sivjet
Fluturuan edhe kanjushat e verdha
Një ditë e trishtuar si kjo
Ka kohë që s'ka ndodhur në trojet tona

NË KËRTHIZËN E HËNËS

Më kujtohet
Ti kishe një formë asnjane
Nuk i përngjaje asnjë ishulli
Herë ishe grua lozonjare
E herë furtunë e pakapshme

Kur u pamë te shkallët e amfiteatrit
Dyluftimi gladiatorëve
Tani më kishte përfunduar
Flokët e tua kërcenin prej një dege
Në degën tjetër të erës

Ngjau ajo që duhej të ngjante
Si me dara të mishta ta kapa dorën
E cila akoma sot e ndjen shijen
Dhe aromën e trupit të pemës
Shijen që vetëm ne e shijuan në udhën tonë

Herë binte shi e herë breshër
Ne ishim në gjendje të përbirohemi
Nëpër vrimën e verbët të gjilpërës
Dhe në kërthizën e hënës
I mbollëm dy plepa që të mos shuhet
Vazhdimësia e fisit tim pagan

MBI QIELLIN E VRANËT

Po trokasin hijet në dritaren time
Ndoshta më duhet të shkoj
Por s'do jetë rrugë e largët
Që nesër do të hamë kafjallin
Në sofrën e përbashkët të mëkateve

Kjo jetë po u përngjaka zogjve
Sot e takon mikun në kafene
Kurse të nesërmen mbi një qivur
Me tërë fuqinë e frikës e përshëndet
Në qytetin e përherëshëm të varreve

Mbi qiellin e vranët
Asgjë s'dëgjohet përpos krakëllimave
Të sorrave në ikje e sipër
Pemët ulur në gjunjë si përherë
I këndojnë psalmet e kohës së ikur

Që të dy varrtarët i fërkojnë duart
Kur kleriku mundohet
Me i hap portat e Parajsës
E shpirti yt nën pashnik të bardhë
Për herë të fundit shikon diellin e ngrysur

TE PRAGJET E SHTËPIVE TË BRAKTISURA

Mes kallamishteve të paprera
Sivjet e pamë stinën lakuriqe
Asnjë gjeth vjeshte
Nuk kishte mbetur në shpirtrat e drurëve

Zgërbonjat në damarët e rrapeve
Po i bien daulleve të kushtrimit
Nëpër rrugët e baltosura çapitet era
Vjeshta veç ka filluar serenatën e saj

Sivjet po na largohen djemtë
Hynë në një rrugë të gjatë e pa kthim
Askund fundi i kësaj tragjedie
Një fillimi i mbrapshtë ulërin mbi çatitë

Te pragjet e shtëpive të braktisura
Si qeni i Uliksit presin qentë e fshatit
Trenat fërshëllezjnë çmendurisht fërshëllezjnë
Nëpër traversat e binarëve që s'kanë të sosur

DOLËN NË DRITË DRAGONJTË E LIRISË

Mbrëmë mbetën të zhubravitura ëndrrat
Nën çarçafin e kujtesës
I mblodhëm dromcat e fëmijërisë
Dhe ikëm tej maleve
Ikëm që t'u përngjajmë zogjve shtegtarë

Veriu i egër një kohë të gjatë nuk pushoi
Binte nga pak një shi i acartë
Kambana e ndryshkur për herë të parë
Pas qindra vjetëve lëshoi një zë mallkimi
Ishte e diela e parë kur filluan të korrat

Njerëzit me dyshim hynë nëpër arat e tyre
Askush s'besonte
Se do e grumbullojnë bukën e sivjetshme
Frynin do erëra të liga në Ballkanin idhnak
Nëpër kallamishtet e pakorrura lehje qensh

I dëgjuam edhe britmat e shëlgjishteve
Sa ishin të pikëlluara po aq edhe të lumtura
Mëngjesi i dëgjonte zërat e krismave
Nga përrenjtë e fshatit si vërshim detesh
Dolën në dritë dragonjtë e lirisë

KUR LODHEN TË VARFRIT

Ecën këtyrë rrugëve të gjata
Njerëz pa shpresë
Disa shtrihen përgjatë trotuareve
Shtrihen si zogjtë e lodhur
Ngjajnë me lejlekët
Kur braktisin atdheun e parë

Nëpër periferitë e mendjes
Nuk kanë asgjë të përbashkët
Me njerëzit e pasur
Syri i kaltër i erës
Vuan nga etja dhe uria
Në ëndrrat e tyre të shkurtra
I përqafojnë kukullat prej silikonit

Këta njerëz miqtë e askujt
E as të vetvetes
Bredhin si Uliksi deteve të çmendurisë
Nëse ndalen në ndonjë liman
Shuajnë vetëm etjen
Për uri kurrë s'kanë kohë me bollëk

2.

Në që se zgjohen nga gjumi
Me javë të tëra nuk janë në gjendje
T'i pastrojnë sklepat
Ashtu aq të sëmurë udhëtojnë deteve
Sa që e marrin dynjanë në sy
Dhe ndodh që
Kurrë nuk kthehen në atdhe

Kur lodhen të varfrit
Ngjajnë me devetë e shkretëtirës
Ose me ndonjë elefant të moshuar
I cili e braktis savanën
Dhe i drejtohet varreve të stërgjyshërve

Kështu e kanë të varfrit
Fëmijët që përgjumen nëpër bankina

Të dielave në qytetin tim

Cikli dytë

E CILA I PËRNGJAN NATYRËS SË VDEKUR

Qëndroj ulur në dhomën e gjumit
Në murin përballë kujtesës
Derdhen lumenjtë e tërbuar
I shikoj vizatimet surrealistë
Të një kohe të largët e cila më zgërdhiet

Shoh tavolinën me buzë të lëshuara
Një gotë e dehur
E cila i përngjan natyrës së vdekur
Dhe ca lule të shkapërderdhura
Vrapojnë nëpër dhomën time

Muret e djersitura si në ndonjë ëndërr
Ndjejnë një etje të madhe
Dera e mbyllur imiton Saharën
Nën rërën e përhitur
Zgjohen kaktuset e përgjumur

Në një qoshe të dhomës
Vallëzojnë brekët e ikur nga trupi
Këmisha e fjetjes
Duket si një qefin i vjetër
Kjo natë kurrë s'do të përfundojë
Në brendinë e kësaj pikturë të harruar
Një tjetër hije po i bie kambanës

I DËGJOJMË ZËRAT E NËNTOKËS

Në përditshmërinë tonë
Njerëzit jetojnë
Prej një çasti në çastin tjetër
Nga një thellësi e tejdukshme
I dëgjojnë zërat e nëntokës

Rrugicave qorre
Era e shurdhët i thyen gishtat
Nëpër degët e pemëve të lakuara
Si lecka të braktisura
Lëvaren lakuriqtë e natës

Asgjë këtu nuk ndodh rastësisht
Me shekuj i përjetuam
Prapaskenat e një përditshmërie
Sa herë që u lëshuan perdet
Nëpër teatrot e qytetit
Njerëzit përjetuan aktin e fundit ë tmerrit

Gjërat që ndodhin në qytetin tim
Janë thjesht të dukshme
Besa edhe të tejdukshme
Çdo gjë mund të krahasohet këtu
Vetëm me zogjtë e verbër të natës

U BËJË ZË GJETHEVE TË FISHKURA

Ka raste kur ngjaj me drurët
Si lisat halor vrapoj nëpër kujtesë
Monopateve të shpirtit
I përcjelli ecjet e dhive të egra

Para se të më zë gjumi
U bëjë zë gjetheve të fishkura
Në ecjen time vertikale
Si urithi i përballoj dimrat

S'kanë se çfarë të më bëjnë stuhitë
Këtë zeje të drurëve
E mësova nga heshtja kryeneçe e malit
Sa herë që ngrihej toka frymoja si rrënjët

Më thanë drurët
Sa shumë ngjajë me rrënjët ndihmëse
Sa që kur ngulitem në tokën tonë
Nuk ka forcë që mund të m'i lëkund këmbët

Vëllezër i pata rrapet dhe zërat e gjetheve
Sa herë që mu deshtë ndihma e tyre
Zgjoheshin në mua kalorësit paganë
Të gjyshërve të mi krenarë

ISHTE EDHE NJË GLADIOATOR

Mos ngurro as mos i prek drurët
Vetëm dëgjo se si këndojnë gjethet
Rrënjët kanë një tjetër tregim
Që mbin nga shpirti krenar i tokës

Tregonte im gjysh
Tregonte se si ushqehen lisat
Dhe se si nga rrënjët e tokës
Mbinë kërpudhat e verdha

Zogjtë në këtë mal fjalësh
Sa herë që fluturojnë hapësirave të kaltra
Nëpër monopatet e kujtesës lindin
Tregimet më të çuditshme për bajlozët

Ishte dikur në lashtësi një kala
E cila në amfiteatrin e saj
Kishte aftësi të bisedojë
Vetëm me mermerët e kuq të atdheut tim

Ishte edhe një gladiator
Burrë i pashëm fisnik
I cili me shikimin e tij burrëror
E gjunjëzonte luanin e tërbuar në arenë

KUSH THA SE PEMËT NUK RRITEN

Sot jam tepër i vogël
Një njeri në miniaturë
Nga duart e mia gjethojnë
Bimët shëruese
Jam aq i vogël
Sa që mund të fshihem pas ëndrrave të juaja

Kush të tha se pemët nuk rriten
Nga degët e njoma pikojnë
Buzëqeshjet e luleve
Që çelin vetëm të dielave
Kur zgjohet kambana e fjetur

Shi nuk bie asnjëherë këtu
Ditëve të festave
Nënat ziejnë disa lloje vezësh
Dhe i ngjyrosin muret e lagjeve
Me të gjitha ngjyrat e ylberit

Sërish po ju them
Se pemët këtu rriten
Më shumë se kudo në botë
Çelin edhe lulet e verdha të shpresës
Shpërthejnë nga ato qindra drita vezulluese

DËGJOHET SI ZËRI I HONIT

Era lakuriqe fshihet pas drurëve
Me mjeshtri i fsheh
Edhe gjymtyrët e saja
Në brendinë e veladonit
Zgjohet agimi i përgjumur
Zgjohet i trishtuar si ankthi

Është ditë e diel
Njerëzit e qytetit tim u ngjajnë murgjve
Secili ecën me nga një kambanë
Të drunjtë
Mëkatet zgjohen
Më të trishtuara se kurdoherë

Nëpër kalldrëmet ilire
Dalin murgeshat pa nallane
Dhe larg dëgjohet rrugicave
Një trokëllimë e lashtë prej druri
Dëgjohet gjëma si zëri i honit
Kur derdhet në shpirtin e tij
Përroi i çmendur i fshatit

NGA SYRI I VERDHË I HËNËS

Të dielat mëngjeseve herët
Kremtet fshihen pas të çarave të murit
Luajnë një lojë të lashtë
Me rruazat e meduzave të kaltra

Nga sytë e verdhë të hënës
Pikojnë ngjyrat mashtruese të ylberit
Kur zgjohen patërshanat e fjetura
Gjelbërimi vdes që në fillim të pranverës

Nëpër qepallat e çative të shembura
Çuditërisht
Po mbijnë kallkanët e dimrave polarë
Duke na e ngrirë lotin në sy

Pranvera as që duket në horizont
Acari ende pret diku pas shkurreve
Pret për ta befasuar prenë
E dimrat e Ballkanit kafshojnë njëri - tjetrin

Prishtinë, 25 dhjetor 2014

TË DIELAVE NË QYTETIN TIM

Mes gjetheve të zverdhura
Çdo të diele
I kërkoj ikonat e humbura
I kërkoj po ato ëndrra
Që i humba në zhgjëndërr

Kambana nga kambanorja
I zgjatë duart e brymta
Zgjaten edhe vegimet
Një hënë e dashuruar
I kreh flokët e mjegullave

Të dielave në qytetin tim
Për çudi
Plakat rinohen
Kalldrëmet kanë një buzëqeshje
Të foshnjës së posa të lindur

Në kishën e Shën Trinisë
Katër herë ikonat lahen në ditë
Murgjit duken si statuja të mermerta
Qeshin vetëm atëherë
Kur ngjizen me zërin e kambanës

ISHTE HERA E PARË QË NË KËTË QYTET

Mbrëmë pashë një ëndërr pagane
Nga sytë e mi të gështenjtë
Pikonte bryma
Pikonte si loti i Shën Mërisë etja

Portat e kishës rrinin të hapura
U ngjanin mendimeve
Por asnjë udhëtar i vonuar
Nuk trokite në ato dyer të rënda

Binte një shi i imtë
Binin edhe gjethet e zverdhura
Mbase ishte vjeshtë
Megjithatë dukej një ditë e acartë dimri

Lumëbardhi me një pamje të ngrysur
Shikonte qiellin e errët
Asnjë njeri nuk i prekte shtambat
Malli pikonte nga të çarat e murit

Dy plaka të ngarkuara me moshë
Qëndisnin një hartë të vjetër
Ishte hera e parë që në këtë qytet
Të dëgjohej kori i harruar i engjëjve

ATË ÇAST U NGRËNË DARKA E DYSHIMIT

Në stom të dëshpërimit
Era i lante duart e papastra
I lante si njeriu
Kur pastrohet nga mëkatet e bëra
Dhe ato mëkate që do t'i bëjë nesër

Në të gjithë për çdo ditë bëjmë kinse
I lajmë duart dhe mëkatet
I lajmë në çdo kohë
Kur janë të pastra
Edhe kur nuk janë të tilla

Kjo ceremoni e lashtë
E lindur nga shpirti i rërës
Në një shpellë më të harruar
Për herë të fundit
I lau mëkatet e njerëzimit

Një hije e verdhë
Shikon me habi ikonën
E cila lëvizte kokën e dyshimtë
Dridhej e përdridhej e tërë shpella
Atë çast u ngrënë darka e dyshimit

ASGJË KËTU ASKURRË NUK PUSHON

Rrugëve pa rrugëdalje të qytetit tim
Si hijet e padukshme
Lëvizin veladonët e të gjitha ngjyrave
Lëvizin hijet e shpirtrave paganë

Mjerisht asgjë këtu
Asnjëherë s'pushon
Gjërat në këtë qytet të vogël
Ngjajnë me thashethemet e trilluara

Nëpër kajsishtat e shkulura
Kanë zënë e po mbinë
Barojat e këqija
Po mbijnë si të ligat e njerëzve

Rrugëve të errëta të qytetit tim
Bredhin hijet e dyshimta
Bredhin edhe trishtimet
E netëve të zeza të thikave

Asgjë këtu askurrë nuk pushon
Prej çastit në çast ndryshon rrjedha e ujit
Edhe ky lumë sontë po i përngjan
Historisë së përdalë të Ballkanit ziliqar

NJË KALË I EGËR KISHTE ETJE TË MADHE

Ishte një mëngjes i turbullt
Këndesi i zgjoi nga gjumi dimëror
Çatitë e përgjumura
Zgjoi edhe përroin
Pak më vonë pushuan ulërimat

Thonë se atë ditë
Një kalë i egër kishte etje të madhe
Malet ndizeshin flakë
Edhe drurët vuanin nga e njëjta sëmundje
Sa që thaheshin rrënjët e rrapeve

Po ai kalë i egër rra në dy gjunjë
Jo për tu lutur
Por për ta kafshuar dheun
Dhe e kafshoi gurin e murrme
Nga i cili buroi uji i kthjelltë si loti

Tregonin pleqtë se nga ky kafshim
Lindi Lumëbardhi
Edhe malet u bënë konak njerëzve
Që aq shumë e deshën lirinë
Sa që për atdhe e flajuan edhe jetën

NJË DRY I NDRSHKUR

Etja ime këlthet si zëri i hidhur
Ndan një bregu shëlgjishtesh
Kullosin yjet
Delet e bardha dhe ato të zeza
Nëpër oqraja kërkojnë oqiçin e vethit

Ky lumë i çmendur i mendjes
Nuk paska të ndalur askund
Rrjedh nëpër kujtesën e brishtë të tokës
Rrjedh pa u ndalur
Si një vërshim nëpër stinët e kullotura

Sonte pashë në parzmën e qiellit
Grumbuj meteorësh duke bredhur
Ngarendin edhe yjet
Nëpër rrugët e qumështit
Parathëniet paskan mbetur pa zot shtëpie

Me shekuj jemi duke trokitur
Nëpër portat që nuk hapen asnjëherë
Një dry i ndryshkur
Prej ashtit të kaprollit të murrme
Paska mbetur si një relikte pa çelës

FLENË MBULUAR ME ÇULL KUAJSH

Ecim nëpër fragmente të thyera
Rrugëve të vetmuara shohim
Njerëz të mermertë
Diku përmendore ngadhënjimi
E diku tjetër
S' dua as të mendoj se çfarë shoh

Shiringa mbështjell me copëra gazetash
Kukulla me duar dhe këmbë të thyera
Shkelim si somnambul
Mbi baltën e përditshmërisë së jetës
Nëpër lagjet e boshatisura
S' pushojnë as lehjet e qenve të tërbuar

Nën urat e qytetit muze flenë të dehurit
Flenë mbuluar me çull kuajsh
Mëngjeset i presin me shishe nën sqetull
Të zhdehurve vetëm etje e padurueshme
Ua gërryen gurmazin e tymosur
Trupin tim të dërmuar
E përkund një furtunë e posa lindur

KUR I HAPA SYTË

I munduar deri në alivanosje
Mbështeta kryet mbi flokët e mjegullave
Më zuri një gjumë i rëndë
Kur i hapa sytë
Dita veç kishte ikur përtej maleve

Dhe sërish e sërish desha ta mbështes kokën
Për shtatin e lodhur të natës
Nëpër male po thyhen degët e gështenjës
Një grusht mendimesh të huazuara
Më ranë si kumbullat e kalbëta për tokë

Rruga ishte e gjatë deri te ëndrra e jote
Shtatëqind vjet udhëtove
Nëpër monopate dhembjesh
Askund vend ku ta mbështes
Kokën time të dërmuar prej trishtimeve

HIÇ MË LARG SE DJE

Për çudi të gjithëve
Çdo ditë më kujtohen ndarjet
Një epigram mbi dollapin e harresës
Një qiri i ndezur
Fanari në detin e hapur
I përshëndet peshkatarët fatlumë

Nga retë e dendura
Dielli na shikon vetëm me një sy
Kurse me syrin tjetër
I përcejellë krushqit e vonuar
Te dy rrapet
Dëgjohen rapsoditë e së kaluarës

Hiç më larg se dje
U pamë fshehurazi
Me statujat e mermerta të atdheut
Vetëm në atë çast të lumtur
Dielli kishte një shkëlqim të tejdukshëm
Nga sytë e gurit të latuar
Pas njëqind vjetëve pikuan lotët e gëzimit

SA HERË QË FRYNË MURRLANI

Sa herë që frynë murrllani
Era e vesh këmishën e vdekjes
Statujat e mermerta
Këndellen si në kohën e Gjergjit

Ringjallen rrapet
Drurët kanë një ecje madhështore
Rreshtohen si dasmorët
Sytë e peshkatarëve kacafyten me dallgët

Sa herë që fryn murrllani
Rrënjët çohen peshë
Gjethet gjethojnë edhe në dimër
Atdheu s'pyet për dhembje

PO JA PREKE RRITËN

Pamja e tij e mistershme
Ngjan me amforat e detit Jon
Sa herë që mërrolet
Tronditen brigjet e Adriatikut tonë

Sytë e tij si dy liqene të thella
Kur hidhërohet
Stuhitë dhe tufanet fundosen
Kurse ai si uragan në këmbë çohet

Shpirti i tij me shtatë zemra shqiponje
Po ia preke rritën
Qohen peshë malet e tërë vendit
Dhe pas çdo rrapi të ta zënë pritën

PREKE ZJARRIN E MALLIT TIM

Dora e jote si krah fluture
Në ballin tim
Sa herë që më zë ofshama
Ti zbret nga qielli
Dhe mi lehtëson dhembjet

Nëno moj
Malli im i pashuar
Edhe në këtë moshë të shtyrë
Sa shumë kam nevojë
O sa më duhen në këto çaste
Ledhatimet e tua të kahershme

Të lutem prekma ballin e djersitur
Kam dhembje koke
Trutë po më zihen
Po më zihen si fasulja e jote
Në shtambën e dikurshme prej dheu

Nëno moj
Edhe ti je si të gjitha nënat
Preke zjarrin e mallit tim
Preki ëndrrat e mia të shthurura
Ka kohë që më ka ikur gjumi

HERË NGJANIN ME LEHJET

Nuk di më
Athua do të kemi kohë
Për të vdekur
Kjo lojë e imagjinuar e hallkave
Po i tejkalon kufijtë e durimit

Gjatë tërë natës mbrëmë
Dëgjoheshin ulërimat e pa artikuluar
Nuk më kujtohet
Se nga cila anë na vinin zërat
Por ishin të pakuptueshme

Herë ngjanin me lehjet
E herë me mjaullimat e maceve të tërbuara
Por gjithsesi
Në parathëniet e britmave
Kishte një ogur të zi

Ishte natë dhe sërish një natë e gjatë
E ne s'kishim kohë për asgjë
As ta rregullojmë si duhet
Rregullsinë e frymëmarrjes
Thjesht s'kishim kohë as për të vdekur

PRITËM EDHE NJËQIND VITE TË TJERA

Netët këtu nuk janë të zakonshme
Ngjajnë me një trekëndësh
Me brinjë të shthurur
Hipotenuza e djathtë
Shtrihet përtej mendjes së njeriut

Pas zbrazjes së gotave
U fundosëm në gotën e mbushur
Kristali kishte një etje të madhe
Dridhej si thupra e çeliktë
Në duart e mishta të mjegullave

Pritëm edhe njëqind vite duke shpresuar
Disi u mësua me durimin
Mbase edhe na pëlqente kështu
Një frikë e pashpjegueshme
U ngjizë me trurin tonë

I përjetuam disa lloje vërshimesh
Asnjëherë nuk ishim në gjendje
T'i zbusim përrenjtë e egër
Duke u dehur me lutjet e vonuara
Netëve të vona i cakërronim gotat

Prishtinë, 26 dhjetor 2014

TË ETUR SI GJARPRI I SHKRETËTIRËS

Secili prej nesh
Ka nga një hije që na pret pas shpine
Kur na shemben ëndrrat
Ajo ulet këmbëkryq para nesh
Dhe na i ledhaton kujtimet

Po që se hasim në udhëtimet e gjata
Zemrën e thyer të erës
Dhe në atë zemër
Trishtueshëm dëgjohet gjëma e mallit
Në harrojmë kush jemi sot
Kush ishim dje
Dhe kush do të jemi nesër

Kollitemi si devetë e shkretëtirës
Në asnjë oazë nuk gjejmë prehje
Nëse rastisim të takohemi me ëndrrat tona
Ulemi mbi dunat e rërës
I ngrehim pallatet ku nuk banojnë njerëzit

Në të shumtën e rasteve zhgjëndrrat tona
I shndërrojmë në heshtje
Bredhim rrugëve pa qëllim
Të etur si gjarpri i shkretëtirës
Shuajmë urinë në një dhembje të pashëruar

NËPËR RRUGËT E PRISHTINËS

Mbrëmjeve të vona kur dalë në shëtitje
Rrugëve të Prishtinës i shoh hijet duke ecur
Vitrinat duken boshe pa asnjë stoli
Ngjajnë me gratë e përdala
Kur u bishtnojnë dritave të neoneve

Nëpër shkallët e teatrit për çdo mbrëmje
Dëgjohen vetëm mjaullimat e maceve
Sterra këtu nëpër çdo skutë
I lëshon vezët e dyshimta të korbave
Netët ngjajnë me një frikë të llahtarshme

Nën drurët posa të mbjellë
Pranë kontejnerëve
Stolat e ngjyrosura duken lakuriq
Të trishtuar si zogjtë e natës
Teatri i përgjumur i ëndërron aktorët
Duke lozur një tjetër rol në Parajsë ose Ferr

Nëpër rrugët e zbrazëta të Prishtinës
Njerëzit ngjajnë me hijet që s'janë hije
Askush me askënd nuk bisedon
Secili nën kapelë e fsheh kokën e vet
Ose vetëm kapelat e shqyera bredhin rrugëve

SIC KA QENË DIKUR MOTI

Gjërat më nuk kanë asnjë kuptim
Kjo pemë e cila gjendet këtu
Dikur ishte në kopshtin zoologjik
Pronë e një papagalli të bezdisshëm

Edhe njerëzit kanë ndryshuar
Disa enden pa u qethur fare
E disa të tjerë
Në çdo hap i lëshojnë mjekër njëri tjetrit

Nëpër vitrinat e boshatisura
Mund të blejë njeriu vetëm kukulla të dyllta
Kurse po pat nevojë për gjëra të tjera
Në tregun e gjësendeve ka proteza dhëmbësh

Asgjë më në këtë qytet nuk është
Siç ka qenë dikur moti
Çfarë nuk shitet këtu në këtë treg
Ka biçikleta të vjetra e gra të përdala

SHTROHET SOFRA DHE NDIZET OXHAKU

Mbrëmë qanin drurët dhe gurtë
Mbase qante
Edhe dhembja ime
Çdo gjë sonte po qanë dhe po dënes
Në ritet e mia të lashta pagane

Akoma në shtëpinë e zjarrit
Shtrohet sofra dhe ndizet oxhaku
Siç ndizej dikur
Në mënyrën më të vjetër
Kur njeriu bisedonte me deltinën

Drutë e njomë dhe ato të thatë
I stivonin mbi një gur
Të murrinë
Dhe e thanim mishin për dimrat e gjatë
Që na ngrinin lotin në sy

Shpeshherë gjumin e bënin
Mbi kuaj të pa shaluar
Në çdo hap na pritnin befasitë
Pas çdo lisi a shkurre të thatë
I dëgjonim në ethe
Zërat e trishtuara të cerberëve

AS PËR HASMIN TIM

Bëni çfarë të doni sonte me mua
Pasha një Zot
Pasha këtë tokë e qiell
Për mik e vëlla
Nuk kam kobure dot

Bëni çfarë të doni me ashtin tim
Hidheni cerberëve
Në secilën arenë
Pasha babën e pasha time nënë
Për vëlla pushkë nuk kam

Ju thashë
Më përbuzni deri në asgjësim
Por unë ndjej keqardhje
Dhe s' do të kem kurrë urrejtje
As për hasmin tim

SA SHUMË DHEMBJE DHE PRITJE

Kur jam pranë teje
Dita më nuk i ka njëzetë e katër orë
As muaji tridhjetë
Ose tridhjetë e një ditë

Çdo çast më duket se i ka më pak çaste
Më e mangët se sa dita paraprake
Aq shumë më mungon sonte
Sa që po duket
Se po çmenden lisat

Më mungon qeshja e jote
Hidhërimi yt
Buzët e tua si petale trëndafili
Çdo gjë më mungon sonte
Që u përngjan flokëve tua të mëndafshta

Sa e gjatë qenka kjo natë
Po ngjan me netët e thikave
Një heshtje varri
Po e mbulon hapësirën katran

Askund zëri yt buçitës
Sa pak çaste paska java
Sa shumë dhembje dhe pritje
Paska mungesa e jote

ARMIKUN KURRË NUK E ZË GJUMI

Në oborrin e muzeut të Prishtinës
Tanke të ndryshkura
Dhe topa të oksiduar nga shirat
E rrepta të mëngjeseve
Që nga lufta e dytë botërore
S'ndalen lehjet e hekurta të plumbave

Kurse nëpër korridore mbuluar me lagështi
Në të çarat e mureve
Shohim këpucë të shqyera pa sholla
Dhe sandale të verdha
Të vogëlusheve
Mbetur nga lufta e fundit në Kosovë

Në një vitrinë me xhama rezistues
Si sogjetarë drite qëndrojnë
Armët e përdorura
Nga heroi ynë i pavdekshëm kombëtar
Një revole sy pishë shikon kah ardhmëria
Mbase akoma nuk beson
Se lufta ka përfunduar

Populli përherë ka thënë
Nëse uji fle
Armikun kurrë nuk e zë gjumi
Këpucët dhe sandalet
Duhet lustruar për çdo ditë
Që të duken të pastra për fitoren e fundit

I ngjan një loje pagane

Cikli i tretë

NGA NJË KAPELË TË VJETËR

Sapo dalë nga ëndrra ime
Para syve të megjullave shoh
Eshtra dinozaurësh
Dhe kaproj të egër
Duke ikur nga lëkura e drurëve

Njerëz që ngjajnë me jashtëtokësorët
Secili mbanë në kokë
Nga një kapelë të vjetër
Kur e ndiejnë në shpirt forcën e erërave
Tranden si anijet e thyera prej dallgëve

Lepujt dhe minjtë e të gjitha llojeve
Shkojnë vullnetarisht
Në drejtim të kopshtit zoologjik
Ku për çdo ditë
Si në kopshtin e Edenit bëhen
Operacionet eksperimentale

Rrugëve të boshatisura
Bredhin lukunitë dhe të sëmurët psikikë
Sa herë që dëgjohet kambana e të dielave
Në varret e qytetit
Mbillet ose shkulet nga një dru pishe

NËPËR PARATHËNIET E METAFORAVE

Ishte koha kur njerëzit ecnin
Nëpër parathëniet e metaforave
Acari bluante gurin e kuq
Nëpër drurët halor
Shkelnin arinjtë e murrme

Dimrat kishin një tjetër lloj frike
Lukunitë e ujërve
Hynin ndër vathe
Si stërkalë shiu
Dukej preja e madhe

Nëpër trungjet e pemëve
Hëna i ndërronte
Këmishët e përgjakura të deleve
Pjalmonte dhembja e padurueshme
E bareshat i shkullnin flokët

Monopateve të shpirtit
Luhej një rit i vjetër paganë
Këndonin edhe degët
Thonë se në këtë tokë të Ballkanit
Kënga na qenka kinse vaji i burrit

PO JU LË AMANET KËTË VEND TË
LASHTË

Jetova mbi shtatëdhjetë vjet qençe
Njëqind herë kalova
Nën ylberin e thinjur
Dhe sërish hyra
Në lojën e pashmangshme të një poeme

Gjatë gjithë jetës sime
Pata njëqind e ca emra
Pasuri tjetër
Nuk isha në gjendje të krijoj
Po ju lë amanet
Këto fusha të Dardanisë
Dhe shpirtin pagan të këtyre maleve

KOLLITJET E AMALGAMËS

Qëndroj përballë pasqyrës
Dhe si një qime e thinjur
Fundosem në mbretërinë
E fushës së pasteleve

Më rëndohet frymëmarrja
Kam pak marramendje
Pas shpine një tjetër njeri
I rregullon flokët e erës

Jashtë dhomës së gjumit
Flenë drurët në kopsht
Portreti i mjegullave sontë përkundet
Nën pjergullën e vjetër

Sërish qëndroj pranë pasqyrës
Dhe për së afërmi i dëgjoj
Kollitjet e amalgamës
Përbrenda pasqyrës kollitet uni im

Prishtinë, 27 dhjetor 2014

ÇFARË PO NGJAN SONTE

Korijeve po frynë një erë e sëmurë
Nëpër ullukët e çative
Zgjohen kallkanët
Këlthitjet e stërqokave s'paskan të ndalur
Çfarë po ngjan sonte
Me plepat e djegura të fshatit

Si ushtat e helmuara po bien gjethet
Largohen edhe stinët nga kjo anë
Nën jorganin e përhitur të acarit
Po bien shirat e mykur
Si stërvinat
Shkapërderdhen drutë e prerë

Ka kohë që ka vdekur këtu gjelbërimi
Nëpër fushat e mbjella
Me eshtra gurësh
Po mbijnë si shëlgjet
Kundërmimet e kufomave
Çfarë po ngjanë sonte
Me plepat e djegur të fshatit

Nëpër degët e thara përkunden akaciet
Valëvitën si flamujt të grisur
Këmishët të zeza
Mbi gurtë e bardhë te varret
Ende pa u tharë gjaku
Për herë të fundit
Si shigjeta të helmuara
Po lëshohen korbat mbi shtatin e atdheut

ME THONJTË PREJ FURTUNE

Në këto çaste paskan mbetur
Krejtësisht të vetmuara stërqokat
Mbi barin e fishkur
Përpëlitet një hije e stepur

Nëpër qiellin e ngrysur
Të atdheut tim
Sonte nuk kanë të ndalur
Fluturimet e çafkave të bardha

Në hapësirën e paanë të qiellit
Notojnë mes reve
Shtëllunga mjegullash të zeza

Një diell krejtësisht i ri
Paska lindur sivjet në perëndim

Nëpër hullitë e përhitur të qiellit
Kanë zënë e po fluturojnë
Zogjtë e metaltë të shpresës

As shirat më nuk mejnë
Mbi pikëllimin e trishtuar të Bllacës
Po dënesin zanat e maleve

2.

Nuset e Pollogut për herë të parë
Paskan dalë pa shamia në kokë
Kanë dalë
Dhe po i shkulin
Me thonjtë prej furtune
Po i shkulin nga rrënja
Pendlat e kalbura të stërqokave të zeza

MOS I MBYLLË DYERT

Te brinjët
Ma mbështetën metalin e akullt
Kurrë nuk kam qenë
Seç isha sot më afër vdekjes

Më urdhëruan
Mos i mbyllë dyert
Unë ua vura drynin
Portave të rënda të shpirtit

Më thanë mos u zgërdhesh
Unë sërish buzëqesha
Si mund të urdhërohet i vdekuri
Për një gjë të tillë

Dyert mbetën të kyçura
Me dry malli
Kurse buzëqeshja
Asnjëherë më e ëmbël se atë ditë

MBASE ËSHTË TEPËR VONË

Ende nuk është vonë
Sonte dua t'i djeg në zjarr
Të gjitha faturat e jetës
Ato të paguara
Dhe ato të tjerat që asnjëherë
Nuk pata rast t'i paguaj

Kam shumë me qindra borxhe
Mund të mbushen
Me to valixhet e tërë dynjasë
Për disa ka kohë mund të paguhen
E për disa të tjera
Mbase është tepër vonë

Borxhet e ngarkuara me fatura
Kurse faturat
E shumë borxheve pa adresë
Më sillen vërdallë në kokë
Sonte s'kam kohë për asgjë tjetër
Përpos për borxhet e mia

I BËJNË BALLË FURTUNËS

Me orë të tëra
Ndalem përpara statujave
Dhe bisedoj për hallet e njerëzve
Jam i bindur
Se nuk merakosen për asgjë
As për rritjen e çmimeve

Statujat e qytetit tim
Kanë vetëm nga një buzëqeshje
Të ngrirë
Janë shumë modeste
Vetëm heshtja i mbanë gjallë

Nuk ankohen nga të ftohtit
Pa këmishë e kapelë
I bëjnë ballë furtunës
Statujat e mermerta të qytetit tim
Më bëjnë të ndjehem njeri

KURSE SOFRA E SHTRUAR

Përpara qepenave të qytetit të mistereve
Ndryshket koha e kaluar
Njerëzit qëndrojnë me fytyra të zbehta
Pasqyra e lodhur në mur
Vuan nga anemia e përditshmërisë

Mishshitësi e ka varur në çengel
Kujtesën e një kohe të lashtë
Dymbëdhjetë lugë të palara
Me qindra vite
Ende kanë mbetur mbi sofrën e shtruar

Shumë pak njerëz kalojnë kënde
Kanë gjetur një tjetër monopati
Nëpër biblioteka
Jetojnë morrat e dërrasave
Askush më nuk i lexon librat e vjetër

Kjo ndryshkje e gjakut
Për çdo ditë po na ngufat nga pak
Përherë po ndjehemi më të zbrazët
Kurse sofra e shtruar
Po i lanë duart e lugëve të palara

MOS NDODHTË MË

Pemët në këtë kopsht të vjetër
Qajnë si zogjtë e mjerimit
I hapin krahët
Nga degët e fishkura të nerenxave
Fluturojnë mendimet e përziera

Me ngashërim dënesin fluturat
Edhe gjethet e fishkura
Një fat si ky i këtyre shirave
Mos ndodhtë më në këtë atdhe
Mbi çatinë e kërrusur të heshtjes
Vdesin zogjtë e pritjeve

Diku pas kujtesës së rilindur
Shoh një dru të rrëzuar për tokë
Glasa të panumërta zogjsh
Pikojnë luadheve të kositura
Pikojnë si loti i hardhisë së egër

Askush nuk trokiti mbrëmë në dritaren time
Vetëm lukunitë e egra të qenve
Dëgjoheshin kalldrëmeve ilire
Rrasat e çative të mykura prej kohe
Përkundnin qytetin e përgjumur

I NGJAN NJË LOJE PAGANE

Nëpër tërë hapësirën
Dhe kokat tona si oreol
Qëndron pezull një fije e bardhë
Qëndron një copë e mëndafshtë mjegulle

E ne pa menduar fare
Ecim nëpër tërmalen
Ose tatëpjetën e një udhe të imagjinuar
Ecim pa i pyetur frymëmarrjet e drurëve

Mbrëmjeve të vona u ngjajmë
Somnambulëve të përhershëm
Të çative të ngrira
Dhe sërish një hije rri pezull
Mbi kokat tona të dërmuara

Në udhën tonë shpeshherë ngjan
Që të na bezdisin edhe mushkonjat
Por mbase ne asnjëherë nuk e lodhim kokën
Varrtari individualisht i kryen
Punët e veta të ngutshme

Ecjet tona të pambarimta
Hijet dhe ajo që rri pezull mes nesh
I ngjajnë një loje të lashtë pagane
E cila kurrë nuk përfundon

MBËSHTILLET ME GJETHET E ARRËS

Ky dru i tharë në rrënjë dhe shpirt
Dikur kishte një tjetër frymëmarrje
Mëngjeseve herët bisedonte
Me fluturat e bardha dhe me ato të kaltra

Pastaj gjatë tërë ditës
Endte një këmishë prej pëlhure
S'prante duke biseduar me gjethet
Për prejardhjen e njeriut dhe të zogjve

Kur e ndjente acarin në eshtra
Mbështillej me gjethet e arrës
Dhe dimrin e kalonte në gjumë
I pëlqente të krahasohej me ariun

Kur vinte pranvera e hershme
I dukej se po noton nëpër kaltërsinë e qiellit
Zogjve shtegtarë u bënte konak
Ky dru i tharë vetëm në pranverë frymonte

Në kohë vjeshte qante si fëmijë
Përmallohej si një nënë për djemtë e ikur
Aq shumë i donte kanjushat
Sa që tërë kohën i imitonte fluturimet

ZËRI IM NUK KA MË ASNJË FORMË

I hapi kapakët e dritareve
Në dhomën time të vogël
Hynë të mërrolur
Disa stërkala të imta shiu
Gazetat e reja sjellin lajme të vjetra

Çdo gjë bajate në këtë mëngjes
Nëpër lagështit e mureve
Ngjiten insektet e verdha
Dhe mbesin nëpër të çarat
Si fluturat e sëmura nga anemia

Një poezi e shkruar para disa vjetëve
Më duket më bajate
Se një bukë e pjekur para një jave
Vetëm frymëmarrja e buburrecave
Qenka ngjizur me rrjetin e merimangës

Nëpër korridoret e errëta dëgjohen
Zhurmët e hapave të lodhura të heshtjes
Më duket zëri im bariton
Nuk paska më asnjë formë peme
Ngjan me rrapëllimat e dyerve të vjetra

ASNJË FLUTUR E HUMBUR

Nëpër qoshet e një dhomave të shtëpisë
Nuk dëgjohen më zëzëllima fëmijësh
Ka kohë që janë braktisur pragjet
Asnjë flutur e kaltër
Nuk hyn nëpër dritaret e mbyllura

Nga kjo shtëpi ikën diku njerëzit
Ikën edhe kanjushat
Era i mbylli portat e bardha
I mbylli me dry të heshtjes
Nuk ka më as mysafir të ftuar

Nëpër një zbrazëti të tmerrshme
Llamburit heshtja
Njeriu i fundit që banonte këtu
Para disa ditëve
Te varret e qytetit gjeti një adresë të re

E tërë lagjja ngjan me këtë heshtje
Vetëm qentë endacakë dhe lypsarët
Kthehen ndonjëherë
Mos vallë do gjejnë ndonjë copë ashti
Të groposur kush e di se në cilën kohë

VALSIN E FUNDIT TË IKJES SË MADHE

Nga kjo dritare e mbyllur
S'mund të shoh më qiellin
Zgjas duart
Preki largësinë e hidhur

Po ikin edhe fluturat e djegura
Askush pranë meje
Vetëm zëzëllima e një blete
Ngacmon qetësin e lagështisë së mureve

Dy njerëz në horizontin e largët
Si dy kukulla të drunjta zgërdhihen
Era vallëzon për herë të fundit
Valsin e një dhembjeje që s'ka shërim

Në qoshe të dhomës një valixhe e zbrazët
Mediton pa asnjë ëndërr
Dy zogj në horizont vallëzojnë
Valsin e fundit të ikjes së madhe

JU THASHË SE NA U Rritën DJEMTË

Me një shpejtësi marramendëse
Po ndryshojnë gjërat
Për çdo ditë po plakemi nga pak
Po plakemi
Kurse miqtë tanë
Ka kohë që i kanë prerë biletat
Dhe kanë mbërri në udhëtimin e fundit

Po na lënë edhe fëmijët tanë
Po largohen në perëndim
Kështu që kanë filluar të ngjajnë
Me zogjtë e qyqeve
Po plakemi miqtë e mi
Po zbret bryma në gjakun tonë

Ju thashë se na u rritën djemtë
E po le të rriten
Përndryshe s'do të na ngjanin neve
Edhe ne u rritëm dikur
Dhe ikëm si zogjtë shtegtarë
Kurse sot
Po na vjen radha të kthehemi në atdhe

PARA PAK KOHE E NDËRROI DREJTIMIN

Ti nuk e lodh aspak kokën
Pse janë të mbyllur dyqanet
Shitësit e vjetërsinave kanë bankrotuar
Një anije e verbër
Me qindra vjet llamburit qençe
Nëpër zhgjëndrrën e detit të çmendur

Pse ta lodhësh kokën kur as nuk ke
Se për çfarë të bezdisesh
Jugu më nuk fryn
Nga ajo anë që frynte deri më sot
Para pak kohe e ndërroi drejtimin
Dhe tani po fryn
Kah frynte veriu mbase edhe lindja

Pak më parë ju thashë
Se asgjë më nuk duket si dje
Edhe këmisha ime qenka grisur
Poashtu edhe këpucët
Nga acari i dimrit po më maviosen thonjtë
Çatia ime e vjetër nuk po mundet më
Me i ndalë këto stërkala të ngrira

Prishtinë, 29 dhjetor 2014

SHËNIME PËR AUTORIN

Adem Zaplluzha u lind më 1943 në Prizren. Shkollën fillore dhe të mesme i kreu në vendlindje, ndërsa Akademinë Pedagogjike në Prishtinë. Një kohë punoi si mësues nëpër fshatrat Studençan të Therandës (ish Suharekës) dhe Hoça e qytetit, afër Prizrenit. Ndërkohë punësohet si përkthyes në Korporatën Energjetike të Kosovës. Me shkrime filloi të merret kryesisht me poezi që nga mosha e fëmijërisë. Rugën letrare e nisi me vjershën e parë për fëmijë të cilën e botoi në revistën “Pionieri”, më 1957. Si i punësuar në Korporatën Energjetike të Kosovës bashkë me shokët e punës dhe pendës themeloi grupin letrar “Lulëkuqet e Kosovës”. Në Kuadër të punës së këtij grupi letrar qe botuar përmbledhja “Ngjyra e kohës”, në të cilën u përfshi një numër i konsideruar i poezive të tij. Krahas krijimeve të publikuara në revistat për fëmijë, botoi edhe një serë shkrimesh nëpër gazetata e kohës që dilnin në Prishtinë dhe Shkup. Është anëtar i Lidhjes së shkrimtarëve të Kosovës, prezent në disa dhe në librin Kosova letrare të poeteshës Monica Mureshan. Është prezantuar në *Leksikonin e Shkrimtarëve Shqiptarë 1501-1990*, nga Hasan Hasani, në *Leksikonin Shkrimtarët Shqiptarë për fëmijë 1872 - 1995* nga Odhise K. Grillo, si dhe në librin *Portrete Shkrimtarësh* nga Demir Behluli, Prishtinë, 2002. Në maj të vitit 2013 Klubi i Artistëve dhe i shkrimtarëve të Durrësit ia ndau çmimin e karrierës për kontributin e dhënë në letrat shqipe. Jeton dhe krijon në Prishtinë.

BOTIME TË AUTORIT

1. **“Puthje”, poezi**, “Rilindja”, Prishtinë, 1974.
2. **“Ecjet e viteve të mëdha”, poezi**, “Jeta e Re”, Prishtinë 1995.
3. **“Çamarrokët e Thepores”, poezi për fëmijë**, “Shkëndija”, Prishtinë 1996.
4. **“Muret”, poezi**, “Jeta e Re”, Prishtinë, 1997.
5. **“Morfologjia e dhembjes”, poezi**, “Faik Konica”, Prishtinë, 2000
6. **“Ai vjen nesër”, poezi**, Qendra e Kulturës, Klubi letrar “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2007
7. **“Letër nga mërgimi”, poezi**, Klubi letrar “Fahri Fazliu” Kastriot, 2007
8. **“Letër nga mërgimi 2 “ poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar, “Fahri Fazliu”, Kastriot 2007
9. **“Udhëndarja”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2008
10. **“Thirrje e gjakut”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar, “Fahri Fazliu” Kastriot 2008
11. **“Asgjë sikur molla”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2009.
12. **“Vesa në lotin tim”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar “Fahri Fazliu”, 2009,
13. **“Puthja e gozhduar”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2009.
14. **“Kashelasha në vargje”, poezi për fëmijë**, “Qendra e kulturës, Kastriot, 2009.
15. **“Pema e bekuar”, E përkthyer**, Rumani, 2010.

16. **“Bajraktarët e vatani”**, poezi satirike, Klubi letrar, ”Fahri Fazliu” Kastriot , 2010.
17. **“Hijet e ndryshkura”**, poezi,”Qendra e kulturës”, Kastriot,2010.
18. **”Stuhi në Kutulishte”**, poezi,”Qendra e kulturës”, Kastriot,2010.
19. **“Posa ikte nata”**, poezi, “Qendra e kulturës “, Kastriot,2010.
20. **“Loja e myshqeve”**, poezi,”Qendra e kulturës”, Kastriot,2010.
21. **”Lumëbardhi dhe gjëma”**, poezi,”Qendra e kulturës”,Kastriot, 2010
22. **“Metafora e heshtjes”**, poezi, “Qendra e kulturës”,Kastriot, 2010
23. **”Hyji në Prekaz”**, poezi,”Qendra e Kulturës”, Kastriot,2010.
24. **”Sinorët e hinore”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot 2010
25. **”Don Kishoti dhe Rosinanti”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2010
26. **”Zjarri i dashurisë”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2010
27. **”Kur likenet vallëzojnë”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot, 2010
28. **“Ditari në vargje”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2010
29. **“Tingujt që nuk përfundojnë”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve –Kastriot, 2010.
30. **“Shtegu i mallit”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot, 2010

31. **"Korniza e thyer"**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, -Kastriot, 2010
32. **"Zgjimi i gjëmës"**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2010
33. **"Vallja mistike"**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2010
34. **"Merre kodin"**, Poezi për fëmijë, Shoqata e shkrimtarëve Kastriot, 2011
35. **"Letër atdheut"** poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2011
36. **"Tejdukshmëria e shiut"**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2011
37. **"Përtej teje"**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2011
38. **"Sa afër e sa larg"** , poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot, 2011
39. **"Vallja e zanoreve"**, Poezi , Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2011
40. **"Ikja e eshtrave"**, Poezi për të rritur, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2011
41. **"Kalorësit e mjegullave"**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot, 2012
42. **"Hingëllimat e shiut"**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot 2012
43. **"Kur pemët i ndërrojnë këmbishët"**. Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
44. **"Mirëmëngjes Imzot"**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve – Kastriot, 2012
45. **"Kafshimi i mikut"**, Poezi satirike, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
46. **"Atje tej maleve"**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve , Kastriot-2012

47. **“Heshtja që del në shesh,”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot -2012
48. **“Portat e shpresës,”** Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot-2012
49. **“Në dhomën time gjysmë të errët,”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
50. **“Kinse Lojë Shahu,”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
51. **“ Për çdo dekadë nga një baladë “,** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve – Kastriot, 2012
52. **“Fusha e mëllenjave,”** Poezi, Shoqata e shkrimtarëve- Kastriot, 2012
53. **“E kujt është kjo vetmi,”** Poezi, Shoqate e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
54. **“Mos pyet për adresën e lumit,”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve – Kastriot, 2012
55. **“ Stoli në parkun vjetër”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
56. **“Urori i stralltë,”** poezi, Shoqata e shkrimtarëve –Kastriot, 2012
57. **“Po të mos ishte fjala,”** Poezi, Shoqata e shkrimtarëve- Kastriot,2012
58. **“Thyerja e urave,”** poezi, Shoqata e shkrimtarëve –Kastriot, 2012
59. **“ Trokëllimat në gjumin e dallgëve,”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
60. **“ Në flokët e dëborës,”** poezi, Shoqata e Shkrimtarëve –Kastriot, 2012
61. **“Një grusht nostalgji,”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2012
62. **“ Kur filluan të flasin njerëzit,”** poezi, Shoqata e shkrimtarëve- Kastriot, 2012

63. **“Kur stinët kapërcejnë fshehurazi”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve – Kastriot, 2012
64. **“ Lisi në rrënjët e veta”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve –Kastriot 2012
65. **“Eca ecëm dhe do ecim”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve – Kastriot, 2012
66. **“Fëmijët e erës”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot 2012
67. **“ Çast në fund të stinës”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot-2012
68. **“Si të flas me drurët”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2012
- 69, **“ Më pëlqejnë mendimet e tua”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot , 2012
70. **”Andej dhe këndej kohës”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot , 2012
71. **“Zëri i heshtjes”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
72. **“Kush i lexoi letrat prej erës”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2012
73. **“ Fluturimi i korbave në netët pa hënë”**, prozë poetike, Shoqata e Shkrimtarëve –Kastriot, 2012
74. **“Koha e ime dhe koha e jote”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot , 2012
- 75.” **Diku te një baladë”**, Poezi, Shoqate e Shkrimtarëve –Kastriot, 2012
76. **“ Sonte çdo gjë po i përngjan lotëve”**,Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve –Kastriot, 2012
- 77 **“ Ky def prej hëne”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2012

78. **“Pyesni zogjtë në ikje”**, Poezi , Shtëpia botuese “Fahri Fazliu”- Kastriot 2013
- 79 **“ Fërfërimë gjethesh”**, Poezi, Shtëpia botuese “Fahri Fazliu”, Kastriot- 2013
80. **“Refrene yjesh”**, Poezi, Shtëpia botuese “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2013
81. **“Te delta e mjellmave”**, Poezi, Shtëpia botuese “Fahri Fazliu”, Kastriot- 2013
82. **“Rinjohja”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2013
83. **“Diku në fund të një fillimi”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2013
84. **“Mëkat i hijes”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- “Fahri Fazliu”Kastriot, 2013
85. **“Një zog prej uji”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2013
86. **“Asnjë fjalë nuk frymon”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014-
87. **“Daullet e një nate”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve “Fahri Fazliu”-Kastriot 2014
88. **“Sy të e gurtë të erës”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014
89. **“Kur dehen perënditë”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”-Kastriot -2014
90. **“Fjetëm njëqind shekuj”** Prozë poetike, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”-Kastriot ,2014
91. **“Kraçëllimat e natës”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve “Fahri Fazliu”-Kastriot, 2014
92. **“Ndjekësit e enigmave”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”-Kastriot -2014

93. **“Atdheu i paçmuar”**Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-“ Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014
94. **”Psalm i harruar ”**,Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”Kastriot 2014
95. **”Për kë po bie moj kambanë”**, Poezi Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”-Kastriot, 2014
96. **“Mbi flokët e ullukëve”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
97. **“Menatë vijnë lejlekë”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
98. **“Loti i gotës së dehur”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
99. **” Stina asnjënëse”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
100. **“Dëneste bashkë me erën”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
101. **“Druri i pikëlluar”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014
102. **“ Një grusht dashuri”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014
103. **“Lëreni zërin tim”** , poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014
104. **“Shi në qytetin tim”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014
105. **“Si trenat e verbër ”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014
106. **“Zjarri i malli tim ”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014
107. **“Kur teshtinë era ”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot, 2014

- 108. “Mbi shpirtin e erës pagane ”** , Poezi,
Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot,
2014
- 109. “Nëpër gjymtyrët e mjegullave ”** , Poezi,
Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”- Kastriot,
2014
- 110”Ajo nuk erdhi sonte” Poezi, Shtëpia Botuese
“TREND”- Prishtinë, 2015
- 111.”Një hënë e zhveshur”,Poezi, Shtëpia Botuese
“TREND”– Prishtinë, 2015
112. “Nëpër plasaritjet e mureve”,Poezi, Shtëpia
Botuese “TREND”– Prishtinë, 2015
- 113.”Mes telave gjembor ”,Poezi, Shtëpia Botuese
“TREND” – Prishtinë, 2015
114. “Të vizatosh një zog në mur”,Poezi, Shtëpia
Botuese “TREND” – Prishtinë, 2015
- 115.” Nuk flenë as kuajt e dehur” Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND” – Prishtinë, 2015
- 116”Fluturojnë zogjtë e verbër ” Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND” – Prishtinë, 2015
117. “Një shi prej bryme” , Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND” – Prishtinë, 2015
118. “Në prehrin e pemëve” Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND” – Prishtinë, 2015
119. “Zëri i largët i shiut ” , Poezi
Shtëpia Botuese “TREND” – Prishtinë, 2015
120. “Yjet e ngrira të kujtesës ” , Poezi, Shtëpia
Botuese “TREND” – Prishtinë, 2015
121. “ Thirrmat e hijeve” , Poezi, Shtëpia
Botuese”TREND” – Prishtinë, 2015
122. “Dritaret e verbëta ” , Poezi, Shtëpia
Botuese”TREND” – Prishtinë, 2015

123 . **“Përtej portave të mbyllura”** , Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND” – Prishtinë, 2016

124. **“Malli i etjes”** Poezi, Shtëpia Botuese
“TREND” – Prishtinë, 2016

125. **“Kur qajnë pemët ”** , Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND” – Prishtinë, 2016

126. **“Të dielave në qytetin tim ”** Poezi, Shtëpia
Botuese “TREND” – Prishtinë, 2016

PËRMBAJTJA

Ikja e zogjve ndodhi edhe sivjet cikli i parë.....	13
Bisedonin pleqtë e kërrusu.....	15
Kështu kur ishte dimri i zi.....	16
Mbi një kep të vetmuar.....	17
Askush nuk pati kohë.....	18
Kurse shiu idhnak troket.....	19
U dëgjuan edhe lehjet e yjeve.....	20
Degët e pemës së egër trokasën	21
Përpos lehjes së gjetheve.....	22
Nënat këtu nuk kanë lot.....	23
Nëse më lejon i dashuri atdhe.....	24
Veriu hyri dhe doli nga ëndrra.....	25
Qenkan shterur burimet e fjalëve.....	26
Një sarkofag i vjetër.....	27
Ishte koha e të vjelave.....	28
Etja ishte aq e padurueshme.....	29
Me këtë dimër të gjatë.....	30
Kjo fasadë e bardhë.....	31
Pemët më nuk çelin lule.....	32
Ikja e zogjve ndodhi edhe sivjet.....	33
Në kërthizën e hënës.....	34
Mbi qiellin e vranët.....	35
Te pragjet e shtëpive të braktisura.....	36
Dolën në dritë dragonjtë e lirisë.....	37
Kur lodhen të varfrit.....	38
2.....	39

Të dielave në qytetin tim	
cikli i dytë.....	41
E cila i përngjante natyrës së vdekur.....	43
I dëgjojmë zërat e nëntokës.....	44
U bëjë zë gjetheve të fishkura.....	45
Ishte edhe një gladiator.....	46
Kush tha se pemët nuk rriten.....	47
Dëgjohet si zëri i honit.....	48
Nga syri i verdhë i hënës.....	49
Të dielave në qytetin tim.....	50
Ishte hera e parë që në këtë qytet.....	51
Atë çast u ngrënë darka e dyshimit.....	52
Asgjë këtu askurrë nuk pushon.....	53
Një kalë i egër kishte etje të madhe.....	54
Një dry i ndryshkur.....	55
Flenë mbuluar me qulla kuajsh.....	56
Kur i hapa sytë.....	57
Hiç më larg se dje.....	58
Sa herë që frynë murrani.....	59
Po ja preke rritën.....	60
Preke zjarrin e mallit tim.....	61
Herë ngjanin me lehjet.....	62
Pritëm edhe njëqind vjet të tjerë.....	63
Të etur si gjarpri i shkretëtirës.....	65
Nëpër rrugët e Prishtinës.....	66
Siç ka qenë dikur moti.....	67
Shtrohet sofra dhe ndizet oxhaku.....	68
As për hasmin tim.....	69
Sa shumë dhembje dhe pritje.....	70
Armikun kurrë nuk e zë gjumi.....	71

I ngjan një loje pagane	
Cikli i tretë.....	73
Nga një kapelë e vjetër.....	75
Nëpër parathëniet e metaforave	76
Po ju lë amanet këtë vend të vjetër.....	77
Kollitjet e amalgamës.....	78
Çfarë po ngjanë sonte.....	79
Me thonjtë prej furtune.....	81
2.....	82
Mos i mbyllë dyert.....	83
Mbase është tepër vonë.....	84
I bëjnë ballë furtunës.....	85
Kurse sofa e shtruar.....	86
Mos ndodhtë më.....	87
I ngjan një loje pagane.....	88
Mbështillej me gjethet e arrës.....	89
Zëri im nuk ka më asnjë formë.....	90
Asnjë flutur e humbur.....	91
vals in e fundit të ikjes së madhe.....	92
Ju thash se na u rritën djemtë.....	93
Para pak kohe e ndërroi drejtimin.....	94

Katalogimi në botim – (CIP)

Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

821.18-1

Zaplluzha, Adem

Të dielave në qytetin tim / Adem Zaplluzha. –
Prishtinë : “Trend”, 2016. – 108 f. ; 21 cm. -

Shënime për autorin : f. 95-104

ISBN 978-9951-694-53-7

